

بیانات اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر

هنگام گشایش دوره اجلاسیه ۱۳۵۷ - ۱۳۵۸ مجلسین سنا و شورای ملی

(جمعه چهاردهم مهرماه ۱۳۵۷ شمسی)

ادامه و گسترش خواهد یافت. و عموم مردم ایران به سوی مشارکت و سهیم شدن هرچه بیشتر در عام شؤون زندگی ملی یعنی آنچه روح و مفهومی دموکراسی است پیش خواهند رفت. خوشبختانه قانون اساسی ایران که مورد احترام همگان است حقوق کلیه طبقات و افراد ملت را عم از بقای سلطنت و قوای مجریه و مقننه و قضائیه و خصوصاً قاطبه مردم کشور به روشنی مشخص کرده است. در عین حال همین دموکراسی مسئولیت های فردی و اجتماعی خاصی را بعهده هر یک از افراد ملت گذاشته است که از مهمترین آنها احترام حقوق دیگران و رعایت صداقانه کلیه موازین و مقررات قانونی است. ضمناً این واقعیت نباید درک شود که هر فرد باید از لحاظ سیاسی سلیقه و نظر خود را بخوبی تشخیص دهد و بدان مؤمن باشد و از آن با جدیت دفاع کند. البته به عنوان رئیس مملکت و در عین حال یک فرد ایرانی، ما تحقق تمام این اصول را صرفاً و مطلقاً منوط به استقلال و حاکمیت کشور میدانیم زیرا فقط در چنین صورتی است که تحقق آمال ملی و انجام خواسته های دیگر اجتماعی امکان پذیر است. بدین جهت تذکر این نکته را بر اساس مسئولیتی که در برابر

ملت خود و در برابر تاریخ ایران بعهده داریم ضروری می شماریم که در شرایط حساس امروزی جهان بیش از هر زمان دیگر وحدت و یکپارچگی ملی در راه حفظ و دفاع از استقلال و آزادی و حاکمیت کشور ضروری است. داشتن اختلاف نظر و اختلاف عقیده در باره مسائل مختلف مملکت نه تنها حق مشروع و قانونی هر فرد ایرانی بلکه مورد تأیید و حمایت کامل است. ولی این حق قانونی نباید از راه قانون شکنی و ویرانگری و از میان بردن نظام و امنیت عمومی اعمال شود، زیرا چنین وضعی شیرازه اجتماع جامعه را از هم خواهد گسست و مآلاً به سلب استقلال ملی منجر خواهد شد و این واقعیتی است که نه تنها در مورد کشور ما بلکه در مورد کلیه کشورهای جهان با هر نوع حکومتی صادق است. در هر جامعه باشد کرده ای این حقیقتی روشن است که بین آزادی و هرج و مرج و قاصه ای وجود ندارد، و اگر اولی سعادت و پیشرفت اجتماعی را تأمین

با تأییدات خداوند متعال. دوره اجلاسیه سال ۱۳۵۷ - ۱۳۵۸ مجلسین شورای ملی و سنا را با کمال مسرت افتتاح می کنیم. و برای قوه مقننه ایران در سال تازه ای که اکنون آغاز میشود، در حسن انقای مسئولیت خطیری که در انجام وظایف قانونی و ملی خود بعهده دارند توفیق کامل آرزو داریم. بطوریکه اطلاع دارید، در فاصله دوره قانونگذاری گذشته تا به امروز تحولات مهمی در مملکت به وقوع پیوسته که نتیجه اجرای سیاست توسعه آزادیهای دموکراتیک و ایجاد فضای بازتر سیاسی در کشور بوده است. همانطور که قبلاً گفته بودیم «وقتی که یک اجتماع بر کسب آزادی کامل آگاه به حقوق و در عین حال به وظایف و مسئولیت های خویش باشد، انجام هر کار بزرگی در چنین اجتماع طبعاً مستلزم شرکت آزادانه و آگاهانه همه این مردم خواهد بود». به منظور تأمین همین آزادی و آگاهی هرچه بیشتر عمومی بود که بازتر شدن فضای سیاسی عمت گماشته شد. چنین کوششی البته موجب تحولات و حرکات سریعی در اجتماع میشد و در نتیجه بروز ناآرامی ها و اصطکاک هایی را در همه سطوح ایجاد میکرد که هیچوجه غیرمنتظره نبود، ولی در شرایط خاص ایران امروز، با توجه به جهش بی سابقه اقتصادی و سرعت فوق العاده پیشرفت صنعتی و ناهماهنگی هایی که این جهش در وضع اجتماعی جامعه ایرانی بوجود آورده است. این ناآرامی ها در بسیاری از موارد با وسعت و شدتی بیش از آنچه قابل پیش بینی بود همراه شد، و از این راه متأسفانه ضایعات مادی و اجتماعی فراوانی بوجود آورد.

بدیهی است اشتباهات و افراط کاریها و سوء استفاده هایی که طبعاً باعث ایجاد ناراضی ها شده بود در پیدایش و توسعه این بحران سهم مؤثری داشت. و در عین حال مسلم است که تحریکات پشت پرده و نوطه های وسیعی که با هدف هایی خاص و معین صورت میگرفت نیز بنوبه خود عامل مهمی در تشدید این وضع بود. ولی همانکه بکرات متذکر شده ایم، این ناآرامی ها به اجرای سیاست کلی توسعه آزادیهای دموکراتیک در کشورنا خللی وارد نخواهد آورد، و فضای باز سیاسی کنونی مسلماً

میکنند، دومی جامعه را به سوی از دست دادن همه آزادیهای می کشاند.

در اجتماع پیشرو کتونی ما، توجه بدین واقعیت نیز ضرورت دارد که نباید دستاوردهای تلاش و کوشش بیوقفه ملت ایران که با استفاده از درآمد منابع خداداد کشور مادر راه ایجاد زیربنای صنعتی و اقتصادی استوار ایران مترقی و پیشرو فردا بدست آمده است بپا برآورد و خصوصاً از میان برود، زیرا این سرمایه تنها مال نسل امروز نیست، بلکه متعلق به تمام نسلهای آینده کشور است.

امیدواریم اقدامات وسیعی که اکنون در توسعه و تقویت روزافزون آزادی و دموکراسی در کشور ما صورت میگیرد، همراه با قاطعیت قوه قضائیه در مبارزه با فساد و تعقیب و مجازات کلیه خطاگران و فسادات بر اجرای کامل قوانین، روز بروز بنیاد اخلاقی و معنوی جامعه ایرانی را استوارتر سازد. بدیهی است در راه این تحکیم مبانی معنویت، پیروی از شعائر و اصول عالیله اسلامی همواره بزرگترین راهنما و الهام دهنده همه ما خواهد بود. بر اساس خط مشی و هدفهای کلی کشور، خطوط اصلی سیاستهایی که در سال آینده قانونگذاری اعمال خواهد شد روشن و مشخص است:

در زمینه سیاست اقتصادی لازم است آهنگ رشد و توسعه اقتصادی متناسب با امکانات مالی و پهنای نیروی انسانی مملکت ادامه یابد و در رفع تنگناها و کمبودها اقدام مؤثر بعمل آید تا پیشرفت بخشهای مختلف اقتصادی هماهنگ گردد. باید در تجهیز کلیه عوامل توسعه اقتصادی کوشش شود، نیروی خلاقه و ابتکار بخش خصوصی مورد حداکثر استفاده قرار گیرد، امکانات لازم برای افزایش کارآئی کارگران و کشاورزان فراهم شود. چنین پیشرفتی ایجاب میکند که از اسراف و هدر رفتن منابع کشور جلوگیری شود و تناسب معقول بین مصرف و سرمایه گذاری در اقتصاد مملکت حفظ گردد و از سوق درآمدهای نفتی به سوی هزینههای مصرفی تا حد امکان جلوگیری شود. در اجرای برنامه گسترش مالکیت واحدهای تولیدی بین کارگران و کشاورزان و سایر افراد باید تسریع و کوشش بود که مقررات لازم برای تداوم این مالکیت تهیه و اعمال گردد. قانون مالیاتهای مستقیم باید در جهت رعایت عدالت اجتماعی بیشتر و توزیع عادلانه ثروت و تشویق سرمایه گذاری در فعالیتهای تولیدی اصلاح شود، و هنگام تدوین بودجه به تناسب صحیح بین بخشهای مختلف اقتصادی و

همچنین بین هزینههای رفاه اجتماعی و هزینههای تولیدی و دفاعی و جاری بارعایت اولویتها توجه شود.

لازم است در تنظیم برنامههای اقتصادی و اجتماعی و بودجه دولت کمال کوشش در جلوگیری از اسراف و تبذیر بعمل آید. و منابع خزانه دولت با نهایت دلسوزی بفرع مردم مورد استفاده قرار گیرد، و با ایجاد تعادل و تناسب شایسته بین عرضه و تقاضای کل و نظارت دائم و مستمر در تغییرات قیمتها تورم تا حدی که به سیاستهای داخلی مربوط است، البته به نحوی که موجب رکود اقتصادی نشود، مهار گردد، در این مورد امر جلوگیری از افزایش قیمتها مخصوصاً در مورد خواربار عمومی شایان تذکر خاص است.

در زمینه صنایع می باید سرمایه گذاریهای دولت به صنایع زیربنایی مانند نفت، گاز، پتروشیمی، فولاد و مس و آلومینیوم و ماشین سازی محدود شود و در ایجاد سایر رشتههای صنعتی و معدنی تشویق و حمایت معقول از بخش خصوصی بعمل آید. پیشرفت صنایع با کیفیت قابل قبول و با امکان رقابت در بازارهای بین المللی بی باید بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد.

به نحوی که درآمد حاصل از صنایع کشور بتواند در آینده بتدریج جایگزین درآمد نفت گردد. ذخائر معدنی زیرزمینی نیز باید در سطح کشور شناسائی شود و امکانات لازم فراهم گردد تا مواد معدنی با حداکثر ارزش افزوده در صنایع ملی مصرف و به بازارهای جهان صادر شود.

موضوع کشاورزی از مهمترین و حیاتیترین مسائل امروز ایران است، و به همین جهت است که نخستین اصل انقلاب ایران بدان اختصاص یافته و تحول بسیار عمیق و اساسی در این زمینه صورت گرفته است. درسالهای گذشته رشد کشاورزی ما در حدی نبوده است که پاسخگوی نیازهای جامعه متحول ایران باشد. این کمبود باید در کوتاهترین مدت جبران شود و کشاورزانی که بالغاً رزیم ارباب و رعیتی و اجرای قوانین اصلاحات ارضی صاحب زمین شده اند از کمکهای فنی و مالی لازم بعد کفایت برخوردار شوند و مسئولیت خود را در توسعه کشاورزی و تولید کشور ایفا کنند، البته توفیق در این امر مستلزم حمایت و تضمین قیمت محصولات مهم کشاورزی اعم از زراعی و دامی بفرع زارع و تولید کننده است. در عین حال تأمین امکانات رفاهی از قبیل برق و آب در روستاها و استقرار و اشتغال جوانان کشاورز به کار و حرفه اصلی خود در دهات و مزارع مملکت ضرورت دارد. کارهای زیربنایی کشاورزی

که با هزینه سرمایه گذاری سنگین آغاز شده است، باید با مراقبت و صرفه جویی و سرعت لازم ادامه یابد تا هر چه زودتر این تأسیسات به بهره برداری کامل برسند و محصولات تولیدی آنها در اختیار مصرف کنندگان قرار گیرد و اتکاء به واردات مواد کشاورزی سیر نزولی آغاز کند. زیرا هدف نهائی این است که کشاورزی ایران به مرحله خود کفائی برسد.

در امر آموزش و پرورش، می باید درسالهای آینده در عین توجه به توسعه کمی آموزش در کشور، بیشترین توجه به جنبه های کیفی آموزش معطوف شود، بخصوص مشارکت عمومی در این امر هر چه بیشتر تحقق یابد. بمنظور پر کردن شکاف بزرگ بین عرضه و تقاضای نیروی انسانی ماهر در کشور، باید هر چه بیشتر و بیشتر موجبات گسترش تربیت فنی و حرفه ای در ابعاد و اشکال گوناگون آن با یاری بخشها و مؤسسات مختلف کشور فراهم گردد. در راه تأمین این منظور رفع سریع نواقص و کمبودهای مدارس فنی و حرفه ای، توسعه کمی و کیفی تربیت معلمان و مربیان حرفه ای و فنی، تجهیز و بهره برداری از نیروی بالقوه مشمولان نازاد طبقه عمومی با همکاری مستقیم بخش دولتی و خصوصی و ارتش شاهنشاهی، انتقال کلیه ضوابط استخدامی از مدارک تحصیلی به صلاحیتهای حرفه ای و توانائیهای عملی، فنی شدن آموزش عمومی و نظری از طریق ادغام متناسب علم و عمل در کلیه مقاطع تحصیلی، از مهمترین مسائلی است که سیاید مورد توجه و اقدام قرار گیرد. همچنین تقویت روح ایمان و معتقدات مذهبی در کلیه محصلان و نوجوانان از اصول وظائف دستگاه آموزشی است.

امر تأمین مسکن برای همه خانواده های ایرانی، چنانکه میدانید همواره مورد توجه و تأکید ما بوده است. درسال گذشته قانونگذاری، علاوه بر اجرای برنامه های جاری خانه سازی دولت و بخش خصوصی، اقدامات لازم برای مشارکت مردم در تهیه طرحهای شهر سازی و مسکن بعمل آمد و ترتیبی داده شد که طرحهای شهرها یا شرکت و نظر مردم هر شهر و در خود محل تهیه شود. هدف دراز مدت ما آن است که در آینده ای نه چندان دور، برای هر خانوار ایرانی یک واحد مسکونی اعم از ملکی یا استیجاری وجود داشته باشد، بدین منظور تا توجه به ظرفیتهای نیروی انسانی و مصالح ساختمانی کشور و منابع مالی، برنامه های لازم که البته باید در اجرای آنها بخش خصوصی سهم بیشتری بعهده بگیرد

تهیه و موقع اجرا گذاشته خواهد شد. توانین و مقرراتی که مزاحم فعالیتهای بخش خصوصی و مردم باشند مورد تجدید نظر قرار خواهد گرفت و محدودیتهای احداث ساختمان از بین خواهد رفت. و علاوه بر آن دولت تسهیلات و کمکهای اعتباری لازم برای گروههای کم درآمد با درآمد متوسط فراهم خواهد کرد و بهره وامهای ساختمانی گروههای کم درآمد بخصوص نازکندان دولت و مردم به تناسب نوع واحد مسکونی تعدیل خواهد شد.

در امور بهداشتی و درمانی باید بیش از پیش امکاناتی بوجود آید که هر کس بتواند با احساس مسئولیت در تأمین سلامت خود و جامعه بتواند یک وظیفه ملی مشارکت کند. دولت نیز میباید اجرای مسئولیت ملی خود را از نیازمندترین گروههای اجتماعی شروع کرده و در این راه برای پرورش پیشگیری و آموزش بهداشت اولویت قائل شود، بسیج و بکار گرفتن نیروی خدمتگزار مردم نیازمند جامعه باید با توجه به اختیارات منطقی صورت گیرد. اصل شبکه به مفهوم خدمات جامع بهداشتی و درمانی بایستی رعایت گردد. و البته آن دسته از افراد با گروههای اجتماعی که مایل به دریافت بیش از این حداقل باشند از بخش خصوصی استفاده خواهند کرد. مشارکت مردم در عملی کردن این اصول بصورت یک برنامه مهم مملکتی از یکطرف مستلزم پشتیبانی و همسنگی ملی در این زمینه و دیگری مستلزم پرداخت صحیح مالیاتهاست که این در واقع نوعی بیمه ملی است. علاوه بر خدماهایی که تحقق آن بعهده دولت است، بخش خصوصی نیز میتواند بصورت بیمه های خصوصی، گروهها و افراد را برای خدمات بیشتر بیمه کند.

در زمینه اطلاعات و ارتباط جمعی، سیاست دولت بموازات توسعه کمی و کیفی این وسایل میباید ایجاد گسترده ترین شرایط یک جامعه باز اطلاعاتی و هدایت افکار عمومی در جهت منافع ملی و تقویت دموکراسی و پاسداری از آن و توسعه رشد سیاسی و فکری و اخلاقی عمومی باشد.

در زمینه امور زیربنایی سازندگی کشور از قبیل بنادر، راهها، راه آهن ها، زاههای شوسه، فرودگاهها و نظایر آنها میباید برنامه های وسیع کنونی در آینده با قاطعیت دنبال گردد، و مخصوصاً به ساختمان راههای فرعی و روستائی توجه خاص مبذول شود.

سیاست دفاعی کشور، همچنانکه در گذشته نیز همواره متدکرسده ایم، بر اساس تقویت بنیه دفاعی مملکت متکی

آن، همکاری جدی در عملی شدن خلع سلاح کامل و عمومی با نظارت مؤثر بین‌المللی، رفع اختلافات از طرق مسالمت‌آمیز و عدم توسل به زور یا تهدید در این مورد، و مبارزه با استعمار و هرگونه تبعیض نژادی است. بدیهی است به‌عنوان یک کشور مسلمان، کوشش در اعتلای عالم اسلام و ترقی و عظمت روزافزون جهان اسلامی از اهم هدفها و برنامه‌های ما است.

اکنون که اجلاسیه تازه مجلسین آغاز می‌شود، توفیق کلیه اعضای قوه مقننه را در راه خدمت به مصالح عالیه ملی با توجه کامل به مسؤولیت خطیری که برعهده دارند، و قوام و دوام هرچه بیشتر دموکراسی و آزادی را در جامعه ایرانی و رفاه و پیشرفت روزافزون ملت ایران را از خداوند متعال مسألت داریم.

(کف زدن ممتد حاضران در جلسه)

است تا علاوه بر حفظ استقلال کشور، محیط مناسب برای ادامه رشد و توسعه اقتصادی و اجتماعی ملی و تأمین رفاه و سعادت مردم در شرایط صلح و امنیت بدست آید. بدیهی است دولت ایران همواره و بهر حال در حفظ منافع حقه خویش خواهد کوشید. سیاست خارجی ما بر اصول تغییر ناپذیر سیاست مستقل ملی و حفظ استقلال و تمامیت کشور و اجرای نقشی که از لحاظ سیاست جهانی و منطقه‌ای برعهده داریم، استوار بوده است و طبعاً در آینده نیز چنین خواهد بود. اساس این سیاست همزیستی مسالمت‌آمیز و همکاری با کلیه کشورها خاصه ممالک همجوار و همکیش، قطع نظر از نظام‌های اجتماعی و سیاسی و اقتصادی آنها بر مبنای منافع متقابل و عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر، حفظ و تشدید میانی صلح بین‌المللی طبق اصول مشهور نخل متحد و مصوبات